

și prin urmare să scoată la iveală proba cea mai puternică(?) cum că noi am fi drepti moștenitori ai celor dintii stăpînitori ai Daciei. Cu cit mai mare s'ar fi putut proba că este înrudirea limbei latine cu cea romînească, cu atît mai mult, după promotorii studiilor limbistice din Transilvania, trebuia să strălucească adevărul probat prin fapte istorice. De aici pe de o parte toți istoricii transilvani de la sfîrșitul secoluluiⁱ XVIII și începutul celui al XIX sînt în aceiași vreme și gramatici, iar pe de altă parte toți s'au împecat între dînșii în ce privește modul de scriere al limbei romînești, ortografia: toți au voit ca să fie scrisă limba noastră cu caractere latine, iar în scriere să se păstreze sub sunetul de astăzi sunetul original, să se scrie adecă limba în mod etimologic, pentrucă au nădăjduit că prin acest mijloc, cel puțin pentru ochi, înrudirea limbei romînești cu cea latinească va eși mai în evidență.

Se înțelege de aici lesne cum nu atît studiul limbei romîne cît mai ales fixarea ortografiei a format punctul de căpîtenie al dezbaterilor celor dintii gramatici transilvani, și cum alături cu gramaticile lui *Klein* (latinește și romînește cu caractere latine), *Molnar* (Deutsch-walachische Sprachlehre, Wien, 1788, nemțește și romînește cu chirilie), *Timpea* (Gramatica romînească, Sibiiu, 1797, cu chirilie), cu fragmentele de gramatică ale lui *Petru Maior* (scrise cu caractere latine și tipărite de *Cipariu* după moartea autorului în Arh. p. fil. 1867, 68) se găsesc atîtea